

Till alla Operainiatiivets medlemmar och stöttelelare

Stockholm juni 2013

Sommarbrev

Verksamheten har under 2013 följt tre huvudspår.

Spår 1

Vad går att göra med gamla huset?

Operainiatiivet har aktivt verkat för att en studie igångsätts för att utreda möjligheterna att ta till vara det gamla husets förutsättningar för en utbyggnad. Innan ett helt nytt scenkonsthus kan beslutas om måste först utredas vad det gamla huset från 1898 förmår att erbjuda av dagens krav på modernitet och avancerade tekniska lösningar. Statens Fastighetsverk och Kungliga Operan bör gemensamt studera och ta fram en förstudie som kan ge svar; antingen för eller emot en ombyggnation. Operainiatiivet har förhoppningar om att regeringen kommer att budgetera medel för en sådan inledande studie.

Spår 2

Integrationen som argument - En svensk variant av fenomenet El Sistema

Det är inte realistiskt att föreställa sig att privatpersoner skall hoppa in och bekosta ett nytt scenkonsthus utan att våra folkvalda har gett tydliga uttryck för att det är ett nationellt svenskt intresse att så sker. Men det har ju inträffat i Danmark säger någon...

Till detta skall då sägas att Sverige har en annan efterfrågan på demokratisk beredning och utan tydliga tecken på att hela frågan har en trovärdig demokratisk förankring kommer det förbli svårt att locka privata intressen att spendera de stora summor som är nödvändiga.

Hur kan ett nytt scenkonsthus kopplas till en så viktig samhällsfråga att politiker lockas att lyfta frågan? Argumentet heter "Musikkulturens roll för integrationen".

Det är ett erkänt faktum att musikkulturen har en instrumentell och viktig betydelse för att människor skall närma sig varandra. Musiken är till sin natur gränsöverskridande och klasslös och förmår som få andra kulturformer skapa gemensamma emotionella insteg hos människan. Inte minst fenomenet El Sistema har visat att en från begynnelsen närmast utopisk idé - att genom klassisk orkestral musik förena människor i slummen - visat sig bli en framgångssaga.

El Sistema har visat sig framgångsrikt inte endast på det sociala området utan även på det musikaliska och alstrat många stjärnor ur svåra sociala miljöer. Gustavo Dudamel är väl det i Sverige mest kända exemplet.

Operainiatiivets variant av El Sistema-idén går ut på att skapa flera positiva kontaktytor mellan etablerade och oetablerade kollektiv och att musikens folk aktivt borde engageras för att utgöra inspiratörer och föredömen.

Som försökskommun har Operainiatiivet valt att utse Flens kommun som både har en stor invandrarbefolkning och ett livaktigt musikliv. Uppgiften är att skapa ekonomiska incitament för de

musikergrupper som har lust och möjlighet att bredda sin rekrytering att omfatta musikaliska för-
mågor från utomnordiska etniciteter. Flens kommunledning liksom Kulturskolan har med intresse
ställt upp för tanken och en lyckosam utveckling av projektet skulle placera Flen som ett ”Sörm-
lands hjärta” mitt i landskapet och därmed locka andra kommuner att följa det goda exemplet.

Kulturstiftelsen (Postkodlotteriet) har även visat intresse vilket med dess tunga engagemang i integ-
rationsfrågor talar för att man gemensamt kan finna former för en nationell rörelse för ökad och
fredlig mångfald i Sverige.

Den otålige kan fråga sig vad detta har med ett nytt Scenkonsthus i huvudstaden att göra?

Svaret är att ett byggnadsprojekt av sådan dignitet fordrar långsiktighet och bred förankring.
Drömmen om att få stå på den scen som tillkommit under gemensam strävan av en ny generation
svenskar omsätts en dag till det konkreta arkitektoniska uttrycket för det öppna samhället. Pro-
jektet som går under arbetsnamnet ”Open Opera” skall en dag kunna förverkliga det öppna scen-
konsthuset och innehåller både öppenheten som ambition för mångfalden och ”opera” som ambit-
ion för kvalitet.

Läs Gunilla Brodrejs recension i Expressen av Mats Eks uppsättning av *Julia och Romeo* på Kungliga
Operan: <http://www.expressen.se/kultur/ljuvliga-julia/>

Spår 3

Modellutställning

Ett modernt scenkonsthus sätter skaparkraften i rörelse vilket Operainitiativet skall försöka visa
genom en utställning av alla de kreativa förslag på operabyggnation som sett dagens ljus långt in-
nan debatten på senare år kom igång på allvar.

De två mest genomarbetade förslagen som fortfarande har aktualitet är den s.k. Masthamnsoperan
som erbjuder en genomtänkt totallösning för en ny opera vid Fåfången vid inloppet till Stockholm.
Det andra genomarbetade operakonceptet är den s.k. Djurgårdsoperan med placering på kajen nära
Nordiska Museet.

Förslagen är båda frukter av livslånga yrkeserfarenheter inom operagenren och bör studeras nog-
grant även om placeringar och arkitektonisk utformning skulle välja andra förverkliganden.

En samlad utställning kring detta tema skulle ge en intressant fingervisning om den skaparglöd och
uppfinningsrikedom som ämnet tänds i en tid som hellre bygger jättearenor för idrottsevenemang
och eventkonsumtion.

För Operainitiativet

Fred Wennerholm

Johan-Bengt Påblsson

Operainitiativet vill särskilt tacka: Jacob Wallenbergs Stiftelse, Kjell och Märta Beijers Stiftelse,
Elisabeth Douglas, Tengbom Arkitekter, Setterwalls advokatbyrå